

עת"א 66260/06/21 - עמאש סאגד, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

05 יולי 2021

עת"א 66260-06-21 סאגד (אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא

העותר

עמאש סאגד, (אסיר)

ע"י ב"כ עו"ד יגאל טרובמן (סנגוריה ציבורית)

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

לפני עתירת העותר שהוגשה נגד החלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל בבית סוהר.

העותר נדון, בין היתר, ל-5 חודשי עבודות שירות בגין ביצוע עבירות פריצה לבנין שאינו דירה וביצוע גניבה והיזק לרכוש במזיד (לאחר הפעלת עונש מע"ת בן 3 חודשים, חודש במצטבר והיתר בחופף). החל לרצות את עבודות השירות בתאריך 02.02.20 וריצה את מרבית העונש בדרך של עבודות שירות.

העותר טוען כי לנוכח העובדה שביום 24.06.21 נעצר ובהמשך נאסר, באופן פתאומי, הופקעו עבודות השירות, זאת למרות שהספיק לרצות את רוב תקופת עבודות השירות ונותרו לו כ-30 ימים להשלמת ריצוי העונש כולו. נטען כי החלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות אינה סבירה ואינה מידתית בשים לב לכך שהעותר השלים ריצוי חלקו הארי של עונש המאסר בעבודות השירות ובשל כך שלא ניתן משקל לתקופה הקשה באופן חריג אליה נקלע העותר. כן נטען כי לא ניתן משקל לגילו הצעיר ולכך שמעולם לא ריצה בעבר עונש מאסר מאחורי סורג וברית. נטען כי עובר לשימוע נפטרו בני משפחתו בזה אחר זה בעקבות הידבקות בנגיף הקורונה. עוד נטען כי נפגעה זכותו לשימוע מכיוון שהזימון לשימוע לא הופנה במקביל לבא כוחו של העותר מטעם הסנגוריה הציבורית, אשר ייצגו בהליך בו נדון לריצוי עבודות שירות או למשרדי הסנגוריה הציבורית, זאת חרף ידיעת המשיב את עובדת היותו של העותר מיוצג על ידי הסנגוריה הציבורית. נטען כי נפל פגם נוסף בכך שהחלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות לא הומצאה לידי במועד והוא נאסר בחלוף 25 ימים לאחר משלוח ההודעה וזאת בניגוד לאמור בפקודת שירות בתי הסוהר. נטען כי העותר נחוש להשלים את ריצוי העונש בעבודות שירות ובנסיבות אלה, בהינתן תקופת המאסר הקצרה שנתרה לו לרצות בעבודות שירות, יש לתת לו הזדמנות לרצות את יתרת העונש בעבודות שירות.

המשיב טוען כי העותר נעדר בשנת 2020 מעבודות השירות 98 ימי היעדרות בלא אישור והחל מתאריך 16.12.20 לא התייצב כלל לריצוי עבודות השירות. החלטת המשיב לביצוע הפסקה מנהלית בעניינו של העותר התקבלה לאחר שהעותר לא התייצב לשימוע על אף שחתם על הזימון לשימוע שנקבע ליום 05.05.21. נטען כי לאחר הפסקת התייצבותו של העותר ניתנו לו מספר הזדמנויות לחזור לתפקוד אך הוא נמנע מלהתייצב, הבטיח שישנה מדרכיו, אך לא עשה כן וסירב להגיע לשיחות הבהרה. לכן נטען כי החלטת המשיב סבירה ומתבקשת בנסיבות העניין. נטען כי העותר ידע על ההחלטה בדבר הפסקה מנהלית במועד קבלת ההחלטה בתאריך 23.05.21 וההודעה נשלחה לעותר בדואר רשום ואף הודעה לו טלפונית ובהודעת מייל לכתובת המייל שהוא מסר.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש מקום בנסיבות המקרה להעניק לעותר הזדמנות נוספת ויש להחזיר את עניינו אל המשיב, אשר יקיים שימוע נוסף בנוכחות בא כוחו של העותר.

מהנתונים שהוצגו בפני עולה כי העותר ריצה את רוב עונש המאסר בעבודות שירות באופן תקין, עד שנקלע לתקופה קשה בהיבט אישי ומשפחתי במהלכה נעדר מעבודות השירות כאשר נותרה לו תקופה קצרה לסיום ריצוי העונש בעבודות שירות. בנסיבות אלו, כאשר העותר היה מיוצג על ידי הסנגוריה הציבורית בהליך שבגיניו נדון לריצוי העונש בעבודות שירות ומהנתונים שהוצגו לפני עולה כי המשיב היה מודע לכך ואף פנה לסנגוריה הציבורית בעניינו בהזדמנות אחרת, היה מקום ליידע את הסנגוריה הציבורית בדבר השימוע שנקבע בעניינו של העותר. יודגש כי אף אם המשיב אינו מחויב על פי הדין ליידע את הסנגוריה הציבורית בדבר קיומו של שימוע, מן הראוי היה לעשות כן בנסיבות העניין. מדובר בהליך מנהלי שחלים עליו כללי המשפט המנהלי לקיום שימוע שבבסיסו החובה לקיומו של הליך הוגן. עקרון היסוד החל על הליך השימוע הוא שההזדמנות להשמיע טענות צריכה להיות הוגנת, בהתחשב במכלול נסיבות העניין. ככל שהפגיעה הצפויה בפרט כתוצאה מהחלטת הרשות קשה יותר, כך יורחב היקפה של זכות הטיעון ותיגבר ההקפדה על קיומו של הליך שימוע הוגן [בר"מ 8707/19 טינה לופז נ' רשות האוכלוסין וההגירה משרד הפנים (פורסם בנבו) (15.10.2020)]. השימוע שמתקיים לעובד השירות שמיוחסת לו הפרת תנאי העבודה הוא הליך שתוצאתו האפשרית היא הפסקת ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות ומתן הוראה מנהלית לפיה ירצה האסיר את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתקן כליאה. מדובר בהחלטה מנהלית שמשמעותה כליאתו של אדם מאחרי סורג ובריה, על כל המשתמע מכך. בעניינו העותר הוזמן לשימוע כדן, אך בנסיבות העניין היה מקום ליידע את הסנגוריה הציבורית אודות קיום השימוע בעניינו וזאת כדי שהסנגוריה תוכל להסביר לעותר על משמעויות ההליך ולשקול אם לייצגו.

נראה כי בפיו של העותר טיעונים שעשויים להשפיע על החלטת המשיב בכל הנוגע להפסקת עבודות השירות וכי לו היה מיוצג במועד השימוע ייתכן שהיה מקבל הזדמנות נוספת לסיים את ריצוי העונש בעבודות שירות. על כן, מאחר ואין ספק בדבר חשיבותה של זכותו של העותר לשימוע ראוי והוגן ומאחר שהמשיב ככל הנראה היה מודע לכך שהעותר מיוצג על ידי הסנגוריה הציבורית וניתן היה ליידע את הסנגוריה הציבורית בדבר קיומו של השימוע וכן לאור נסיבותיו האישיות של העותר וגילו הצעיר והעובדה שלא ריצה מאסר קודם מאחורי סורג ובריה, הנני סבור כי יש להעניק לעותר הזדמנות נוספת ואחרונה ולקיים שימוע נוסף כאשר העותר מיוצג.

בדין בפני התעוררה מחלוקת בכל הנוגע למידת הוודאות במסירת ההודעה על הפקעת עבודות השירות לעותר. אבהיר

לעניין זה כי סבור אני שבפועל ידע העותר על ההחלטה בהתחשב בהודעה שנשלחה אליו בדואר אלקטרוני ולהודעה טלפונית שקיבל. עם זאת ספק בעיני אם הדואר הרשום שנשלח אליו אכן הגיע לייעדו. אמנם קיימת חזקה שבחוק כי דבר דואר הנשלח בדואר רשום מגיע לייעדו בתוך 48 שעות. משפטית חזקה שבחוק ככלל אינה ניתנת לסתירה. ואולם המציאות בידועה לכל היא שדברי דואר, לרבות דואר רשום, לא מגיעים לייעדם במועד הקבוע בחזרה החוקית, ולעיתים אינם מגיעים כלל. במקרה שבפני איש מבני משפחתו של העותר לא קיבל את דבר הדואר הרשום. לא ניתן להתעלם מטענה זו שלא נסתרה. וכאמור, לא ניתן במקרה זה להתעלם גם ממה שהוא קרוב לידיעה שיפוטית - מצבו של דואר ישראל והאיחור שבהמצאת דברי דואר לנמען. כאשר על הכף עומדת חירותו או מאסרו של אדם לא ניתן לבסס את ההחלטה בעניין תקינות הליכי מעצרו ומאסרו על חזקת מסירת הדואר לנמען במועד.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, עניינו של העותר יוחזר אל המשיב אשר יקיים שימוע אליו יוזמן גם בא כוחו של העותר מטעם הסניגוריה הציבורית ויבחן את טענות העותר ובא כוחו במסגרת שימוע זה. בממונה על עבודות השירות יודא את זימון עורך דינו של העותר (שמו בכותרת ההחלטה) או את הסניגוריה הציבורית במחוז חיפה לשיבת השימוע. מובהר כי אינני מביע עמדה לגופו של עניין. המשיב ישמע וישקול את טענות העותר וימסור החלטה חדשה בעניינו בהתאם למיטב שיקול דעתו.

בשים לב לאמור ישוחרר העותר ממאסרו לאלתר.

יש העביר החלטה זו בדחיפות לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשפ"א, 05 יולי

2021, שעה 18:18 בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא